

TANTSUARVUSTUS

HEILI EINASTO
tantsukriitik

Luana Georg ja Sergei Upkin

<<Manon>>

Eesti Rahvusballett

Saada iseendaks,
jääda iseendaks

Olid ajad, mil solistide esmakordsed ülestumised repertuaaris olevates ballettides väärised reklaami, kuid nüüd on see hea tava kadunud, nii et jääb mulje, nagu oleks teatri silmis väärt üksnes esietenduse koosseis. Kenneth MacMillani ballett «Manon» Luana Georgiga nimiosas, Sergei Upkini Des Grieux' ja Aleksandr Prigorovski Lescaut'ga tõendab, et ka järgmised koosseisud on väärt märkamist ja jäädvustamist.

Sergei Upkini Des Grieux on esmakohtumisel Luana Georgi Manoniga tüüpiline nohik, kes eelistab ümbritsevale melule istuda, nina raamatus. Manonigi avastab ta järk-järgult – see, mis teda veetleb, on tütarlapse tava- tu puhtus ja rikkumatus, erinevalt teda ümbritsevast keskkonnast.

Des Grieux' ja Manoni duett esimeses vaatuses omandab Upkini ja Georgi esituses erakordse värskuse – laval on tõeline kevad tärkavate tunnetega. Mõlemad tegelased avastavad end vastupuhkenud armastuse kaudu. Järgnev magamistoastseen on täis rauget õnne – kumbki on leidnud iseenda sensuaalse ja erootilise külje, millest häbenematult rõõmu tuntakse.

Kui Manonile tuuakse ahvatlus rikkuse näol, võtab ta selle vastu teatud naiivsusega, taipamata, mida see võiks tähendada, ta usaldab oma venda (Prigorovski), kelle sisemiselt pehkinud olemust ei oska ta välise lihvi tagant ära tunda.

Teises vaatuses ilmub Manon lavale kui lumekuninganna – kaunis ja kättesaamatu. Rikkuse ja heaolu hind on oma olemuse mahasurumine, sulgemine salakambrisse, samal ajal kui keha sooritab äraõpitud ja ümbruskonna heakskiidetud liigutusi – sellise korrektsusega, nagu laps loeb luuletust, mida ta ei mõista.

Des Grieux – kelle piinlikkustunne sellises keskkonnas paljastab tema puritaanliku olemuse – tunneb õudust: mitte üksnes valu kaotatud armastatut nähes, vaid ka selle kuriteo pärast, mida Manon sooritab iseenda olemuse vastu. Võimaluse avanedes ta mitte üksnes ei paku Manonile oma siirast armastust, vaid ka pääsemist.

Viimane tähendab loobumist maisest rikkusest, mis Des Grieux'le tähendab pattu, Manonile aga pigem ilu. Teise vaatuses magamistoastseen – kui erinev esimese vaatuses raugest õnnest! – on kompromissi otsimine armastatute erinevuste vahel ja leppimine teise poole olemusega.

Des Grieux'ist saab Manoni vaimne selgroog ja tugi – kolmanda vaatuses algul on Manon elu üksnes tänu Des Grieux'le, sest selleks hetkeks on ta kaotanud juba kõik. Stseen vangivalvuriga on kui viimane tilk kannatuste karikasse, mis paneb selle üle voolama, st murrab temas viimasegi jõuraasu, Des Grieux' pingutustele vaatamata. Nii lahkub Manon elust ja Des Grieux

õnnest! – on kompromissi otsimine armastatute erinevuste vahel ja leppimine teise poole olemusega.

Des Grieux'ist saab Manoni vaimne selgroog ja tugi – kolmanda vaatuse algul on Manon elus üksnes tänu Des Grieux'le, sest selleks hetkeks on ta kaotanud juba kõik. Stseen vangivalvuriga on kui viimane tilk kannatuste karikasse, mis paneb selle üle voolama, st murrab temas viimasegi jõuraasu, Des Grieux' pingutustele vaatamata. Nii lahkub Manon elust ja Des Grieux ei kaota mitte üksnes oma elu armastust, vaid ka võimaluse teda lunastada.

Sergei Upkin ja Luana Georg ei täida Mac-Millani balleti mitte üksnes emotsioonide tulvaga, vaid annavad liikumisjadade meisterliku fraseerimisega koreograafia selge sisu ja mõtte. «Manon» ei ole melodramaatiline *love story*, vaid lugu iseendaks saamisest ja selleks jäämisest.

Des Grieux (Sergei Upkin) püüab Manoni (Luana Georg) päästa.

FOTO: HARRI ROSPU